

L'Arumí

Folgueroles

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Camí de l'Arumí - Solell de l'Arumí
Emplaçament	A la banda sud-est del terme municipal, sota del solell de l'Arumí i del Puigcastellet
Alçada:	608 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	41.93256
Longitud:	2.3366
UTM Est (X):	445001
UTM Nord (Y):	4642501

Classificació

Número de fitxa	08083 - 25
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	BPU-AEA. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació:	dc., 30/06/2021 - 12:00
Número inventari	IPA 22815
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 002104300DG44D
Fitxes associades:	

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dc., 05/01/2022 - 13:16

fitxa:

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, formada per diversos cossos adossats i amb un gran espai enjardinat situat a la banda de migdia, delimitat amb una tanca de pedra i maons. L'edifici principal està format per dos cossos adossats disposats en forma d'L. Presenten les cobertes de teula àrab de tres i quatre vessants, amb els ràfecs de maons sostinguts amb una solera de llates i bigues de fusta. Al centre de les cobertes destaca una gran llanterna de planta quadrada, que s'eleva per damunt dels dos cossos. Aquesta llanterna compta amb una teulada de quatre vessants i diverses obertures geminades d'arc escarser a cada parament (cinc als paraments de llevant i ponent, i tres als de tramuntana i migdia). Tenen les impostes motllurades i la majoria han estat tapiades. La llanterna està bastida amb maons i els paraments estan arrebossats. L'edifici està distribuït en planta baixa i dos pisos, i compta amb un accés diferenciatiu per a cada un dels dos cossos que el conformen. El de tramuntana presenta obertures rectangulars amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llandes planes. El portal d'accés presenta un arc de descàrrega superior bastit amb maons i les finestres tenen els ampits motllurats. Davant de la façana principal hi ha un espai de barri enllossat de planta quadrada, delimitat amb diversos volums auxiliars i una tanca de pedra. L'accés es fa per la banda de tramuntana mitjançant un gran portal rectangular emmarcat amb carreus de pedra i amb la llinda plana gravada amb l'any 1802. L'altre volum està situat a la banda de ponent i s'hi accedeix mitjançant una porta de ferro treballada, delimitada amb dos pilars de pedra amb el coronament apuntat. L'accés a l'interior de l'edifici es fa mitjançant una escala exterior de dos trams, bastida amb pedra i maons, i que també dona accés a una terrassa de planta rectangular, enrajolada i delimitada amb una barana de ferro. L'edifici presenta obertures rectangulars a la planta baixa, finestres d'arc rebaixat a la primera planta i una gran galeria amb obertures rectangulars al pis superior. A l'extrem sud-oest del volum destaca un finestral emmarcat amb carreus de pedra, que té sortida a un balcó simple amb la llosana motllurada i la barana de ferro treballada. A la façana de migdia d'aquest volum, les obertures són bastides amb maons. Adossat en aquest mateix parament hi ha un volum rectangular amb teulada d'una vessant, que presenta un gran portal d'arc rebaixat bastit amb maons i que s'utilitza com a garatge. En general, tota la construcció és bastida amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada regularment. L'habitatge de la banda de ponent presenta els paraments arrebossats i emblanquinats.

Dels volums auxiliars que acompanyen la construcció destaquen els que estan situats a la banda nord-est, fora de l'espai de barri tancat a tramuntana. Es tracta de dos coberts bastits amb pedra, amb teulades d'una vessant i pilars bastits amb maons. A pocs metres al nord-est de la masia hi ha una bassa de planta rectangular bastida amb pedra, i amb un revestiment lliscant a l'interior.

Observacions:

L'element està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural de les Guïlleries-Savassona.

Història

La construcció està situada a l'anomenat veral de dalt del terme. La referència documental més antiga relacionada amb l'edifici està datada l'any 1337, quan tenim notícia que el mas treballava algunes terres que eren propietat del monestir de Sant Llorenç del Munt. De fet, l'edifici es troba registrat en el fogatge eclesiàstic de l'any 1360, on apareix mencionat com "Aromir" (Morató et al., 2000: 95). Degut a la crisi i les pestes que assolaren la població durant el darrer terç del segle XIV, tenim notícia que l'any 1413 el mas estava abandonat (Morató et al., 2000: 96). A finals del segle XV, en el fogatge de l'any 1497, hi consta "Lo mas Oromir", dins de la parròquia de Folgueroles i de la vegueria de "Vich" (Iglésies, 1991: 265). Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, hi ha constància d'un personatge anomenat "Antoni Aromir", situat a la parròquia i terme de "Sancta Maria de Folgarolles" dins de la "vegueria de Vich" (Iglésies, 1979: 433). També tenim notícia que l'any 1563, Margarida Aromir va arrendar el mas. La construcció apareix registrada en el Nomenclàtor de la província de Barcelona de l'any 1860 "Alqueria (casa de labor)". La llanterna de la construcció s'havia usat com a colomar.

Bibliografia

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMES, Maria; HOMES, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 95, 109.

IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 433.

IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 265.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 95, 96, 98, 110, 209.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.08.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de reconstrucció o rehabilitació. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 d'octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació M.15.

PLADEVALL, Antoni (1961). "El monasterio de Sant Llorenç de Munt (II)". *Ausa*, IV, núm. 38, p. 134.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=13555>

